

Lezing Chamlang; enige Nederlandse vrouwenexpeditie naar Himalayatop

Gehoor geven aan roep van de bergen

Bergbeklimster Myra de Rooy maakte ontelbare reizen door verschillende berggebieden en liet zich tijdens haar tochten inspireren tot het schrijven van vier boeken. Haar laatste boek verhaalt over de eerste en enige Nederlandse vrouwenexpeditie waar zij in 1988 deel van uitmaakte. Met vijf andere vrouwen beklimde ze de Chamlang, een ruim 7000 meter hoge top in het Himalayagebergte zonder hulp van sherpa's of dragers. Op 21 februari geeft zij een lezing over deze expeditie in het Streekmuseum Hoeksche Waard.

Opgegroeid met ouders die van wildkamperen houden, hun dochter meenemen de bergen in en haar leren om de natuur lief te hebben, is het voor Myra een logische stap om geologie te gaan studeren. "Tijdens mijn geologisch veldwerk in Noorwegen leerde ik het landschap ontfermen. Ik ervoer dat stilte niet beangstigend is en leerde dat tijd doorbrengen alleen niet hetzelfde is als eenzaam zijn." Paradoxaal genoeg ervaart ze tegelijkertijd de waarde van menselijk contact, de noodzaak ervan misschien zelfs wel. "Geen mens kan zonder anderen, dat is inherent aan het mens-zijn. We hebben elkaar nodig." Hier wordt een basis gelegd voor de vele reizen die nog zullen volgen. De schrijfster leert hoe ze zowel op zichzelf kan zijn als zich kan laten raken aan het contact met anderen. Tijdens de ontmoetingen met de bewoners van de berggebieden waar ze doorheen reist krijgt ze toegang tot de meest persoonlijke verhalen. Verhalen die verteld moeten worden en Myra uitnodigen om ze op papier te zetten. "Ik ben vele keren naar het Himalayagebied gereisd, naar Nepal, Tibet en Ladakh. Iedere keer dat mensen mij hun levensverhaal toevertrouwen, heb ik dat als een groot geschenk ervaren. Voor mij is het heel belangrijk dat ik deze verhalen op een goede manier kan weergeven. Op een manier die recht doet aan de geschiedenis van deze mensen."

Thuiskomen in de bergen

Het feit dat de bergbeklimster er vaak voor kiest

om soloreizen te maken en niet terugdeinst voor expeditie onder barre omstandigheden, doet de vraag rijzen of het haar om de spanning gaat. "Nee", zegt ze, "het gaat mij niet om het opzoeken van het gevaar. Wat ik vind in de bergen is een gevoel van thuiskomen. Zowel in de natuur als bij de mensen die er wonen." Bij toeval komt ze in 1986 terecht in het Himalayagebergte. Omdat ze tijdens een eerdere klimtocht in de Alpen haar enkel breekt en daardoor geen baan als geologe kan zoeken, heeft ze ruimte om als tweede chauffeur een toeristenbusje naar Nepal te rijden. Dit spontane besluit blijkt van grote invloed te zullen zijn op de rest van haar leven. "Ik had meteen een klik met de Himalaya. Om daar alleen rond te mogen lopen, die schoonheid in me op te kunnen nemen... het geeft me de kans om bij te tanken en energie op te doen. Andere mensen hebben een connectie met de zee of met de woestijn, ik heb dat met de bergen."

Elkaar nodig hebben

Niet alleen de ontzagwekkende omgeving is debet aan haar gevoel van thuiskomen, ook de bergbewoners dragen daar aan bij. "Het is bijzonder – zeker als je solo reist – om je zo welkom te voelen in de bergen." Ze vraagt zich af of het mensonvriendelijke landschap er mede voor zorgt dat de mensen in deze gebieden een grote mate van solidariteit ontwikkelen. "Iedereen die daar woont heeft te kampen met dezelfde barre omstandigheden. Wanneer ze vast komen te zitten door het slechte weer, dan hebben ze elkaar nodig. Ze moeten meer op elkaar kunnen bouwen dan bij ons in het westen." Onze westerse samenleving is gericht op zelfstandigheid en onafhankelijkheid. Elkaar nodig hebben is voor velen eerder een teken van zwakte dan een vanzelfsprekend goed. "Iemand in je huis opnemen zullen mensen hier in Nederland dan ook niet zo snel doen, terwijl het daar geen probleem is om onderdak te vinden wanneer ik een dorpje binnenkom."

Op dit moment is de avonturierster met een project bezig waarin ze in haar eentje door de bergen van het zuidelijkste puntje van Noorwegen naar de Noordkaap trekt. Over een maand vertrekt ze met tent, slee en ski's naar het hoge noorden om weer een deel van haar solotocht af te leggen. "Ik denk dat mijn vijfde boek hier over zal gaan. Zoals een deel van mijn eerdere boeken ging over de bevolking die ik trof tijdens mijn tochten, ben ik nu opnieuw op wonderlijke verhalen gestuit die verteld moeten worden. Ik ben in contact gekomen met de Sami, een van oorsprong nomadisch volk dat in het noorden van Zweden, Noorwegen, Finland en Rusland woont. Het is ongelooflijk hoe deze mensen onderdrukt werden en vaak nog steeds!" Alsof de verhalen de schrijfster vinden; de roep van de bergen lijkt de roep van het bergvolk.

Zintuigen op scherp

Wanneer Myra alleen door de ruige gebieden trekt, openen haar zintuigen zich voor de omgeving. De stilte van de sneeuw, het ruizen van de wind, de kleuren van gesteente, de warmte van de zon en de geur van kou vinden haar ogen, haar neus, haar huid en haar oren. "Ik ontdekte dat er twee manieren zijn om een bergtocht te maken; je kunt dóór het landschap lopen, of in het landschap lopen. Wanneer je in een landschap loopt, zie je veel meer, heb je oog voor het kleine en voelt het alsof je in een

soort cirkel loopt of een bol." Dus niet zozeer van het ene punt naar het andere punt, maar meer in het moment zelf, ontvankelijk voor de omgeving. Een logisch gevolg van haar vele soloreizen? "Wanneer je alleen reist sta je meer open voor wat er op je af komt, zowel voor de indrukken in de natuur als voor de mensen die je tegenkomt op je pad." Hoewel Myra graag alleen reist, heeft ze ook altijd genoten van de reizen die ze samen maakte met haar inmiddels overleden echtgenoot Hans. "Om al dat moois te kunnen delen met je geliefde is heel fijn. Maar ook met anderen, zoals ik deed toen ik groepen begeleidde en mijn liefde voor de bergen en de natuur met hun kon delen."

Het leven is een soloreis waarbij we anderen nodig hebben. De bergbeklimster kan heel goed alleen zijn en hecht net zoveel waarde aan samen zijn of reizen met anderen. Iedere tocht heeft zijn eigen kwaliteit. Zo blijkt tijdens de vrouwenexpeditie naar de Chamlang dat niet de top het hoogtepunt is, maar de weg er naar toe. "Om samen zo'n indringende ervaring te delen, heeft een enorme impact gehad op ons allemaal. We waren compleet van elkaar afhankelijk, onze levens waren letterlijk – door een touw – met elkaar verbonden. We zaten gezegd allemaal in het zelfde schuitje en moesten het met elkaar redden. Dat gaf zo'n groot gevoel van samenzijn." Een unieke tocht en een bijzondere ervaring. Op 21 februari vertelt Myra over de expeditie en hoe deze reis de levens van de zes vrouwen tot op de dag van vandaag nog steeds beïnvloedt.

www.myraderoooy.nl | www.museumhw.nl

Tekst: Inge Kramp

